

Protokół

Z kontroli przeprowadzonej w ramach planu kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu w Poznaniu, przyjętego Uchwałą Nr IX/144/VII/2024 z 18 grudnia 2024 r.

Zespół Kontrolny w składzie:

1. Seweryn Waligóra – przewodniczący zespołu,
2. Jan Broda – członek,
3. Dominika Buczkowska – członek,
4. Artur Chwiłkowski – członek,
5. Andrzej Strażyński – członek,

przeprowadził w dniu 10 marca 2025 r. kontrolę wydatków Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach w roku 2024.

Pismem z dnia 19 lutego 2025 r. (nr BR.1711.2.2025) Starosta Poznański został zawiadomiony o zamiarze przeprowadzenia kontroli wydatków Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach w roku 2024.

Kontrolę przeprowadził, na podstawie Upoważnienia nr 2/2025 z dnia 19 lutego 2025 r., Zespół Kontrolny w składzie: Seweryn Waligóra – przewodniczący zespołu, Jan Broda, Dominika Buczkowska, Artur Chwiłkowski i Andrzej Strażyński.

Zakres kontroli obejmował całość wydatków Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach w roku 2024.

W trakcie kontroli wyjaśnień udzielili: Pan Robert Leszczak, Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach oraz Pani Anna Mucha, Główna Księgowa DPS w Lisówkach.

Pan Robert Leszczak, Dyrektor DPS w Lisówkach na wstępie wyjaśnił, że obiekt, w którym mieści się Dom Pomocy Społecznej, został wybudowany w lat 90-tych poprzedniego wieku, przez ówczesne władze szczebla wojewódzkiego. W tamtym czasie był to nowoczesny obiekt, bardzo podobny do oddanego trzy lata wcześniej Domu Pomocy Społecznej w Łężeczkach. Równocześnie z wybudowanym obiektem powstały domki szeregowe, które miały być przeznaczone dla kadry kierowniczej. Na bazie tych domków widoczna była niestety jakość robót budowlanych. Jakość materiałów i jakość nadzorowania prac budowlanych nie była najwyższa. Dzięki wysiłkom Powiatu Poznańskiego, najpierw obiekt Domu Pomocy Społecznej, a później domki szeregowe, zostały gruntownie zmodernizowane. Obiekty zostały poddane termomodernizacji, a wiele rzeczy naprawiono, żeby można było spokojnie funkcjonować.

Pani Dominika Buczkowska, Radna Powiatu zapytała o historię tych domków szeregowych oraz co się z nimi teraz dzieje.

Pan R. Leszczak poinformował, że domki te, od samego początku były w zarządzie DPS w Lisówkach. Później na jakiś czas ten zarząd został zdjęty, ale w końcu zarząd nad domkami powrócił. Było to problematyczne, ponieważ nie były one przystosowane dla osób niepełnosprawnych. One zostały wybudowane w taki sposób, iż można było w nich prywatnie zamieszkać. Na początku próbowano nawiązywać współpracę z organizacjami pozarządowymi, celem zrobienia turnusów rehabilitacyjnych. Niestety rozбивało się to o zwykłe kontrole straży pożarnej. Chodziło o takie rzeczy, jak za wąskie przejścia. Przez jakiś czas próbowano wynajmować te domki na weekend dla rodzin mieszkańców DPS. Bardzo szybko okazało się, że osoby, które wynajmowały powodowały zniszczenia. W końcu, w porozumieniu z Zarządem Powiatu, padł pomysł, aby domki dostosować do przebywania w nich osób z niepełnosprawnościami oraz, żeby pełniły one rolę domu samodzielnego rodzica, samotnej matki. W tej chwili Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ogłasza konkurs co dwa lata. Obecnie prowadzi to Fundacja Rozwoju Inicjatyw i Rozwoju Społecznego. W tych domkach przebywają głównie matki z małoletnimi dziećmi, które wymagają wsparcia. Sama formuła tego jest taka, żeby te osoby samodzielnie, pod okiem psychologa, pracownika socjalnego czy terapeuty nauczyły się opieki nad tymi dziećmi oraz aktywnego zaistnienia na rynku pracy. W tej chwili wszystkie miejsca w liczbie 35 są zajęte.

Pan Andrzej Strażyński, Radny Powiatu zapytał, czy ktoś z tych osób, które zamieszkują te domki znalazł pracę w Domu Pomocy Społecznej, np. przy sprzątanii.

Pan R. Leszczak wyjaśnił, że w DPS nie ma częstej zmiany pracy. Jeżeli jest robiony nabór, ogłoszenia są o tym naborze. Nikt się nie zgłosił.

Pan R. Leszczak poinformował, że Dom działa na podstawie decyzji Wojewody Wielkopolskiego, w sprawie wydania Powiatowi Poznańskiemu, na czas nieokreślony, zezwolenia na prowadzenie DPS:

- dla osób w podeszłym wieku (88 miejsc);
- dla osób przewlekłe somatycznie chorych (12 miejsc).

W związku ze zmianą przepisów w ustawie o pomocy społecznej, został również zmieniony, uchwałą Rady Powiatu, statut DPS i została wprowadzona usługa wsparcia krótkoterminowego (3 miejsca).

Działalność DPS jest finansowana z budżetu powiatu. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej (od roku 2004) obowiązany jest do wnoszenia opłaty za pobyt w DPS są w pierwszej kolejności:

- mieszkaniowiec domu (70% dochodu),
- małżonek oraz zstępni przed wstępniymi,
- gmina, z której ta osoba została skierowana do DPS (gmina pokrywa różnicę między średnim kosztem utrzymania w DPS, a opłatami wnoszonymi przez inne osoby obowiązane).

Pan A. Strażyński zwrócił uwagę, że odpłatność mieszkańcy w wysokości 70% jest dla każdego inna, w zależności od wysokości emerytury, renty, którą otrzymuje. Jednocześnie zapytał, czy są

mieszkańcy, którzy zapłacą te 70% swoich dochodów i nie ma tej dopłaty ze strony małżonka, dzieci, czy też gminy.

Pani Anna Mucha, Główna Księgowa DPS w Lisówkach poinformowała, że obecnie nie ma takiej sytuacji. W roku 2024 koszt utrzymania mieszkańca wynosił 5995 zł.

Pan R. Leszczak wyjaśnił, że jeżeli rodzina pokazałaby swoje dochody, które uniemożliwiałyby pokrycie kosztów utrzymania mieszkańca, to obowiązek ten wówczas spada na gminę.

Pani A. Mucha poinformowała, że DPS nie wie ile płaci dana rodzina, a ile dopłaca gmina. To jest decyzja ośrodka pomocy społecznej w danej gminie. Dom Pomocy Społecznej otrzymuje pieniądze z gminy. Wszystko reguluje umowa cywilno-prawna między OPS a rodziną.

Pan R. Leszczak poinformował, że wydatki na dzień 31 grudnia 2024 r. wykonano w kwocie 10.408.825,37 zł (ogółem). Wydatki w rozdziale 85202 – domy pomocy społecznej: 9.809.253,80 zł; w rozdziale 85231 – Pomoc dla cudzoziemców: 215.585,66 zł; w rozdziale 85295 – Pozostała działalność: 298.484,30 zł; w rozdziale 85395 – Pozostała działalność: 85.501,61 zł. Jeżeli chodzi o rozdział dot. pomocy dla cudzoziemców, jest on od początku wojny na Ukrainie. Decyzją Pana Starosty, w porozumieniu z Wojewodą, wskazano 20 miejsc w części hotelowej, które można było zaadaptować dla obywateli Ukrainy. Od ubiegłego roku ta liczba wynosi 10 miejsc, a 7 osób obecnie przebywa. Jeżeli chodzi o strukturę wydatków w rozdziale 85202, to mieszczą się w tym: wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 6.581.357,10 zł (67,1%); wydatki na usługę żywienia – 1.370.680,50 zł (14%); wydatki na media – 509.902,42 zł (5,2%); wydatki majątkowe – 122.422,48 zł (1,2%); wydatki pozostałe – 1.209.132,10 zł (12,5%).

Jeśli chodzi o wynagrodzenia rozporządzenie w sprawie DPS określa precyzyjnie wskaźniki zatrudnienia personelu. DPS w Lisówkach spełnia wymogi w zakresie zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, w odpowiednim typie domu dla:

- a) osób w podeszłym wieku – nie mniej niż 0,4 na jednego mieszkańca domu,
- b) osób przewlekle somatycznie chorych – nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca domu.

Pracownicy medyczni to kluczowy personel z uwagi na stan zdrowia mieszkańców: pielęgniarki, ratownicy medyczni, położne, opiekunowie medyczni, fizjoterapeuci. Pan R. Leszczak przekazał również informację na temat średnich zarobków osób zatrudnionych w DPS, które zajmują się mieszkańcami. Zwrócił również uwagę na dysproporcję w wynagrodzeniach pracowników medycznych zatrudnionych w placówkach pomocy społecznej i placówkach służby zdrowia. Przykładowo, minimalne wynagrodzenie opiekun medycznego w placówce służby zdrowia ma wynieść 7.036,28 zł, a w DPS 5.150,00-5.250,00 zł.

Pan R. Leszczak odnosząc się do wydatków na media poinformował, że w roku 2024 wydatki kształtowały się następująco:

- gaz ziemny – 313.730,65 zł (umowa zawarta na czas nieokreślony z PGNiG);
- energia elektryczna – 165.352,18 zł (umowa z UNIMOT (sprzedaż) i ENEA OPERATOR (dystrybucja));
- woda – 30.819,59 zł (umowa na czas nieokreślony z ZUK w Dopiewie).

Jeżeli chodzi o energię elektryczną, to w toku realizacji jest inwestycja dot. fotowoltaiki i pomp ciepła. Całkowity koszt zadania: 4.177.828,50 zł.

Bardzo istotna dla mieszkańców jest kwestia żywienia. Wydatki na usługę żywienia wynoszą 1.370.680,50 zł. Od kilku lat rozpisywany jest przetarg obejmujący jeden rok. W przetargu na rok 2024 były 3 oferty. Dzienny koszt wyżywienia wynosi **37.76 zł brutto**. Ostatnie przetargi wygrywa ta sama firma. W Specyfikacji Warunków Zamówienia zwraca się uwagę na to, aby firma, która usługę żywieniową świadczy przygotowywała posiłki, tutaj, na miejscu. Wprowadzone są wysokie wymagania jakościowe. Narzędzia kontrolne i sankcje jasno i kategorycznie są określone w SWZ. Mieszkańcy (Rada Mieszkańców) biorą udział w opracowywaniu i zatwierdzaniu jadłospisów.

Pan R. Leszczak przedstawił szczegółowe informacje dot. pozostałych wydatków (prezentacja dot. wydatków DPS w Lisówkach stanowi załącznik do protokołu z kontroli).

Pan R. Leszczak poinformował o dodatkowych zadaniach realizowanych przez DPS w Lisówkach. Pierwsze zadanie to jest opieka wytchnieniowa – bezpłatne wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnością (fundusz solidarnościowy) dla mieszkańców powiatu poznańskiego. Drugie zadanie to usługa wsparcia krótkoterminowego. Jest to całkowicie nowa usługa „quasi” opieka wytchnieniowa, odpłatna, skierowanie decyzją poprzez OPS/CUS/MOPR. Trzecie zadanie to jest pomoc obywatelom Ukrainy.

Pan R. Leszczak zwrócił uwagę na paradoks, że jeżeli da się pracownikom DPS podwyżki, żeby chcieli pracować i dobrze jakościowo pracowali, ale będzie to skutkowało tym, iż bardzo wysoko wywindowany będzie koszt utrzymania i wszystkie gminy nie będą chciały kierować tutaj swoich mieszkańców.

Pan J. Broda zapytał, ile Powiat Poznański dopłaca do utrzymania DPS w Lisówkach.

Pani A. Mucha poinformowała, że od 1,2 do 1,4 mln. zł. Jako jednostka pomocy społecznej DPS ma 4 mln. zł straty. Jeżeli chodzi o sam koszt utrzymania mieszkańca to jest 1200-1300 zł do jednego mieszkańca na miesiąc.

Pan J. Broda powiedział, że koszt utrzymania na ten rok jest 6700 zł. Jest to horrendalny koszt.

Pan R. Leszczak wyjaśnił, iż jest to jeden z najniższych kosztów utrzymania w Województwie Wielkopolskim i w Polsce. W tej chwili, dzięki decyzji Pana Starosty, Lisówki nie są jednym z najdroższych domów i dzięki temu udało się ten DPS zapełnić. W takich samych ośrodkach w Poznaniu, w roku ubiegłym, koszt utrzymania przekraczał 8000 zł. Widzieliście Państwo jaką pozycję w budżecie DPS stanowią wynagrodzenia, które nie są najwyższe. Poza tym struktura zatrudnienia wynika z przepisów.

Pan J. Broda powiedział, że nie chce tego podważać, bo gdyby płace zostały obniżone, to ludzie nie chcieliby pracować. Przy 700 mln. zł budżetu powiatu poznańskiego kwota 10 mln. zł dla DPS, to jest kropla w morzu.

Pan Seweryn Waligóra, Przewodniczący zespołu kontrolnego zapytał, jaka kwota wydatków została zaplanowana w planie finansowym na rok 2024.

Pani A. Mucha poinformowała, że w planie finansowym na rok 2024 zaplanowana była kwota 11.437.804,66 zł. Wynikało to z tego, iż były założone wyższe kwoty cen mediów. Były również zaplanowane wyższe kwoty na usługę wyżywienia. Niewykorzystana w przetargach kwota została zwrócona. Wykonanie wyniosło 10.408.825,37 zł, co stanowi 91,00%.

Pan J. Broda powiedział, że należy pogratulować Panu Dyrektorowi, ponieważ opinia o DPS w Lisówkach jest bardzo dobra. Chętnych do zamieszkania jest coraz więcej. Jednocześnie powiedział, że nie podoba mu się to, iż różne szczeble samorządu terytorialnego są zaangażowane w kwestie domów pomocy społecznej. Powinno to być wyraźnie przypisane do konkretnego samorządu. W tym zakresie na pewno potrzebne są zmiany. Trzeba pozmieniać i strukturę dochodów i zakres obowiązków. Jego zdaniem powinno to być realizowane na szczeblu powiatowym, ale za tym powinny iść odpowiednie środki finansowe.

Pan A. Strażyński powiedział, że zgadza się z przedmówcą, iż działalność DPS w Lisówkach jest dobrze postrzegana, nie tylko przez mieszkańców. Jednocześnie zapytał o kwestię odprowadzania ścieków.

Pan R. Leszczak wyjaśnił, iż DPS w Lisówkach jest podłączony do gminnej oczyszczalni ścieków. Natomiast wydatki na to są w innym paragrafie niż woda (§4300 – zakup usług pozostałych). W roku 2024 była to kwota 51.433,83 zł.

Pan A. Strażyński zapytał, czy w DPS w Lisówkach jest na etacie jakiś lekarz. Czy jest to usługa zewnątrz? Drugie pytanie, czy na etacie jest kapelan?

Pan R. Leszczak wyjaśnił, iż kapelan jest na ¼ etatu. Jest to istotna w DPS usługa. Kapelan jest pełnoprawnym członkiem zespołu terapeutycznego. Jeżeli chodzi o opiekę lekarską, to sugerujemy zmianę lekarza rodzinnego, który działa w Stęszewie w przychodni zdrowia. Z tą przychodnią DPS współpracuje od samego początku. Jest to oczywiście w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia. Zazwyczaj raz w tygodniu, we wtorki, lekarz jest w domu.

Pan A. Strażyński zapytał jeszcze o funkcjonującą komunikację gminną. Czy rzeczywiście jest ona wykorzystywana przez mieszkańców, ale również przez pracowników.

Pan R. Leszczak poinformował, że pracownicy stosunkowo niewiele korzystają z tej komunikacji. Częstotliwość kursów została zwiększona ze względu na domki szeregowce, czyli Dom Samodzielnego Rodzica.

Na tym zakończono kontrolę.

Protokół z kontroli przyjęto na posiedzeniu Zespołu Kontrolnego w dniu 14 kwietnia 2025 r.

Protokół sporządzony w trzech jednobrzmiących egzemplarzach otrzymują:

1. Pan Piotr Burdajewicz – Przewodniczący Rady Powiatu w Poznaniu.
2. Pan Jan Grabkowski – Starosta Poznański.
3. a/a Komisji Rewizyjnej.

Na tym protokół zakończono i podpisano.

Podpisy członków Zespołu Kontrolnego:

1. Seweryn Waligóra	
2. Jan Broda	
3. Dominika Buczkowska	
4. Artur Chwiłkowski	
5. Andrzej Strażyński	

Podpis kierownika kontrolowanej jednostki

.....